

D.E.U. br. 26 / 001

HRVATSKI SABOR

Odbor za pravosuđe

KLASA: 022-03/26-01/53

URBROJ: 6521-9-26-02

Zagreb, 1. srpnja 2026.

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

Jelena Miloš, predsjednica

PREDMET: Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o korporativnom pravnom okviru 28. režima - "EU INC." COM (2026) 321

-mišljenje-

Odbor za pravosuđe Hrvatskoga sabora na 46. sjednici održanoj 1. srpnja 2026. razmotrio je Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o korporativnom pravnom okviru 28. režima - "EU INC." COM (2026) 321, koje je dostavio Odbor za europske poslove aktom od 28. svibnja 2026.

Odbor je Prijedlog uredbe razmotrio sukladno Radnom programu Odbora za europske poslove za 2026. godinu.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je predstavnik Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

Državni tajnik Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije uvodno je istaknuo da je Europska komisija 18. ožujka 2026. objavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o korporativnom pravnom okviru 28. režima - „EU INC.“ Radi se o prijedlogu Uredbe koji je svojevrsna reakcija Europske komisije na izvješće Draghija i Lette u kojima je izražena zabrinutost o konkurentnosti EU. Prvenstveno je ukazano na segment scale-upova i start-upova, EU ima 27 nacionalnih pravnih sustava, te preko 60 dostupnih oblika društava s ograničenom odgovornošću, što znači velika fragmentiranost, a neki podaci pokazuju da otprilike 14% europskih scale-upova posluju kao „dvojne tvrtke“ sa sjedištem registriranim izvan EU-a, isti ti podaci ukazuju da 82% tih tvrtki presele u Sjedinjene Američke Države. Ideja ovog prijedloga Komisije iz ožujka 2026. jest da se ta fragmentiranost nacionalnih pravila smanji i da se pojednostavi osnivanje, poslovanje, rast i prekogranično širenje poduzeća na jedinstvenom tržištu. EU Inc. bi bio opcionalan, osnivači bi mogli birati između nacionalnog pravnog oblika i novog europskog režima.

U nastavku izlaganja istaknute su neke ključne značajke prijedloga, primjerice potpuna digitalizacija, ubrzano osnivanje društva odnosno registracija u roku 48 sati, ograničenje naknade do 100 eura, korištenje standardnog predloška statuta o osnivanju, bez zahtjeva za minimalnim kapitalom. Društvo bi bilo digitalno po zadanim postavkama tijekom cijelog životnog ciklusa tvrtke, od osnivanja, preko upravljanja i podnošenja do povećanja kapitala, izdavanja i prijenosa dionica. Registracija EU Inc.

prolazila bi putem središnjeg sučelja EU-a izgrađenog na postojećem sustavu međusobnog povezivanja poslovnih registara (BRIS), a nacionalni registri (kod nas je to sudski registar) bi ostali mjerodavni izvori podataka. Bitno je i načelo *once-only* tehnologija, odnosno, kada se jednom daju podaci u registar svi su interoperabilni i povezani, predviđena je dakle automatska digitalna razmjena podataka iz poslovnog registra s ostalim tijelima, bez potrebe da tvrtka ponovno podnosi iste podatke. Podaci za RH ukazuju da smo čak otprilike 25% iznad prosjeka EU po interoperabilnosti i povezanosti sustava. Jedna od bitnih značajki je i ubrzan postupak digitalne likvidacije, usmjeren na tvrtke bez značajne imovine ili obveza, osmišljen da završi u roku od 3 mjeseca, a provodio bi se u potpunosti elektronički, uz zadržavanje zaštite vjerovnika i poreznih tijela.

Republika Hrvatska načelno podržava ideju jedinstvenog dobrovoljnog 28. režima. Takav okvir mogao bi pridonijeti uklanjanju dijela strukturnih ograničenja fragmentarnog tržišta EU, ojačati ukupnu konkurentnost EU-a, transformirao bi način osnivanja društava i olakšao poslovanje društvima uspostavom pravila, digitalnim osnivanjem unutar 48 sati, bez temeljnog kapitala i uz minimalan trošak.

U ovoj fazi za Republiku Hrvatsku postoje određena sporna i otvorena pitanja. Potrebno je pojasniti koje isprave se prilažu prijavi za upis, te hoće li biti dovoljan jedan standardni obrazac, zatim potrebno je razjasniti pitanje preventivnog nadzora, kako ga izvršiti u roku 48 sati, te je li moguće provjeriti diskvalifikaciju direktora u drugim državama članicama u roku od 48 sati, nejasan je također sam taj rok, u smislu od kada teče, može li se produžiti i pod kojim uvjetima. Cijela Glava X. koja se odnosi na aspekt prava o nesolventnosti je vrlo sporna, nejasno je kako bi se ona provodila s obzirom na područje primjene koje predviđa. Nadalje, ne postoji procjena o kojem broju inovativnih EU Inc. start-upova bi se radilo, također, čini se nelogičnim da se na kraju životnog vijeka društva utvrđuje je li ono na početku ispunjavalo uvjete inovativnog EU Inc. start-upa. Slijedom navedenog, tražit će se dodatna obrazloženja, a kao moguće rješenje će se predložiti da likvidacija nesolventnih EU Inc. tvrtki bude jedan zaseban dosje, a ne dio ovog korporativnog prava 28. režima. Nadalje, postoji i cijeli niz tehničkih nejasnoća, kod izdavanja identifikacijskog broja koji je kod nas ujedno i porezni broj, postavlja se pitanje povezivanja registara, dodatnih administrativnih i operativnih prilagodbi, dorade sustava i dodatnih potrebnih sredstava. U ovom trenutku nema konačnog stajališta o tome predstavlja li ovaj prijedlog za Republiku Hrvatsku neprihvatljivu odredbu (*red line*) te Republika Hrvatska za sada zadržava pravo ispitne rezerve na cijeli Prijedlog 28. režima, te potrebu za daljnjim konzultacijama i dodatnim objašnjenjima.

Bez rasprave, Odbor za pravosuđe je većinom glasova (sa 6 (šest) glasova „za“ i 2 (dva) glasa „suzdržan“) podržao Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o korporativnom pravnom okviru 28. režima - "EU INC." COM (2026) 321

PREDSJEDNIK ODBORA

Nikola Grmoja

